

DE MIEDBRINGER

STICHTING ONS SCHELLINGERLAND

DE MIEDBRINGER

Contact- en mededelingenblad nummer 16-12-197 van de
STICHTING ONS SCHELLINGERLAND

Voorzitter Hilmar Schurink, Lies 67, 8895 KS Lies
Telefoon: 0620-704037. E-mail: schurink@quintessens.nl

Secretaris Jaap Smit, Lies 73, 8895 KS Lies
Tel. 0562-448336. E-mail: sjoekedam@planet.nl

Penningmeester Herman Wessel, Hoorn 50, 8896 JG Hoorn
Tel. 0562-448585. E-mail: herman.wessel@hetnet.nl

Redactie Gerard Muiser, Westerdam 6,
8891 GM Midsland,
Tel. 0562 448037. E-mail: gmuiser@telfort.nl

Donateurs- Zie Penningmeester
Administratie

Stichting Ons Schellingerland is een ANBI geregistreerde stichting.
Rabobank: NL 50 RABO 03.25.57.99.46
t.n.v. Stichting Ons Schellingerland, Hoorn 50, 8896 JG Hoorn.

www.sos-terschelling.nl

In dit nummer:

ISSN 1380-9431

Voorwoord van de redactie	3
Oan Schylge	5
Kwartaaljournaal	13
Verslag donateursbijeenkomst 2016	19
Actuele onderwerpen	25
Van de voorzitter	30

Foto hart pagina's: Gerrit Bart Volgers - Striep

Voorwoord

De laatste Miedbringer, het mededelingenblad van de Stichting Ons Schellingerland, van het jaar 2016 - het winternummer - is gereed. Deze keer een wat afwijkende volgorde van artikelen.

Na dit voorwoord beginnen we met een belevenis-verhaal van meneer Van Tol, al ruim 40 jaar vaste bezoeker van Terschelling, dat de redactie via bestuurslid Kees Muijskens kreeg aangereikt. In verband met de Kerstsfeer een wat luchtiger start dan gebruikelijk. De artikelen van onze voorzitter bezingen niet alleen de pracht en praal van Terschelling, zoals het verhaal de heer Van Tol, maar ook de wat zwaarwichtiger zaken. Het verhaal van de heer Van Tol geeft aan waar we het als SOS uiteindelijk voor doen: het behouden van een unieke plek, die voor velen zorgt voor een unieke ervaring.

Na dit luchtige begin de dingen van de dag: het Kwartaaljournaal, de actuele onderwerpen en het verslag van de donateursbijeenkomst met aandacht voor Egbert Zorgdrager en zijn biologische melkveehouderij en ook over de rol van SOS in het bestuurlijk-politieke gebeuren op Terschelling. Leest u vooral in dit verslag punt 11 met enkele opzienbarende wetenswaardigheden. Wat dacht u van deze: "Zo werd enkele jaren geleden in een gesloten vergadering door de fractievoorzitters en wethouders besloten om SOS de Zwarte Piet toe te spelen omtrent de campus."

En deze keer geen voorwoord, maar een nawoord van voorzitter Hilmar Schurink. Onze vaste vliegerfotograaf Gerrit Bart Volgers heeft weer een fraaie foto uitgezocht voor de beide middenpagina's.

Houdt u ook de website www.sos-terschelling.nl in de gaten voor de actuele ontwikkelingen op Terschelling.

Veel lees- en kijkplezier en alvast een goed uiteinde gewenst en de beste wensen voor 2017.

Gerard Muiser, eindredacteur van De Miedbringer en bestuurslid van SOS

Oan Schylge 1972- 2012

Door: Henk van Tol - Schylgeliefhebber

Het jaar 2012 is voor huize Van Tol en mij persoonlijk een bijzonder jaar. Dat besefte ik pas goed toen ik twee weken geleden (in 2012) afreisde naar Terschelling. Iemand had mij gevraagd hoe lang ik al op het eiland kwam en of het me niet ging vervelen. Ieder jaar, een of meerdere keren, naar dezelfde bestemming, dat moest geweldig saai zijn en getuigen van weinig ondernemingslust. Het tegendeel is het geval.

Terschelling bezocht ik voor het eerst in 1972 als stafid van een jongenskamp (14/16 jarigen) van de Leidse Christelijke Kampeer Vereniging (LCKV). Met 42 jongens en 15 stafleden kampeerden we op een veld van Staatsbosbeheer aan de Longway in Terschelling West. Na veertien jaar Heerde (Gld) was Terschelling een openbaring. Zee, strand, bos, heide, duinen, polders, wadden, de Noordsvaarder, de Boschplaat en de dorpen gaven volop gelegenheid voor een week onbezorgd kamperen. Ook als het weer een dag tegenzat, hoefde je je niet te vervelen. Negen jaar LCKV-kampen op dit prachtige eiland hebben mij vele dierbare herinneringen gebracht.

IDEALE VAKANTIEBESTEMMING

Toen ik in 1972 na een week thuis kwam, vertelde ik dat Terschelling mij ook een ideale vakantiebestemming voor ons gezin leek. In 1974 was het zover. Samen met mijn schoonouders betrokken wij een appartement in de boerderij van de familie Ferwerda aan de Badweg in Hoorn. Voor de kinderen, 4 en 2 jaar oud, een ideale stek. Tien minuten lopen met de bolderwagen van het strand. Als het een dag geen strandweer was, dan op de fiets het eiland verkennen. Op onze tochten over het eiland kwamen we langs een klein bungalowpark in Midsland-Noord: Recrea. De twintig modern vormgegeven bungalows behoorden aan de Frieslandbank. De beheerder vertelde ons dat zo'n 70 tot 80 procent van de gasten ieder jaar weer terugkeerde, maar gaf ons toch een inschrijfformulier mee voor het volgende jaar. Je kon nooit weten.

WE WILLEN NAAR TERSCHELLING

En inderdaad: in 1975 verbleven wij twee weken op dit prachtige park. Nog voor vertrek schreven wij al weer in voor het volgende jaar. We hebben dit vijftien jaar volgehouden, later zelfs drie weken per jaar. Als wij thuiskwamen en we vroegen de kinderen: waar gaan we volgend jaar heen? Spanje? Italië?, dan riep het tweetal in koor: we willen naar Terschelling. Toen zoonlief met schoolvrienden voor het eerst zelfstandig ging kamperen, was het reisdoel Terschelling. De HAVO-introductieweek bracht de dochter door op een zeilschip dat Terschelling

aandeed. De familie Van Tol is door het Terschellingvirus getroffen, zoals een ander wellicht door Vlieland of Schiermonnikoog. We zijn het nooit meer kwijt geraakt en doen ook geen pogingen daartoe. Na vijftien jaar Recrea volgde een verblijf in het oude hotel Schylge en nadien werd afwisselend een drietal zomerhuizen bij de Landerumer heide in Midsland Noord onze vaste verblijfplaats.

Een vakantie op Terschelling begint voor mij al als ik de Afsluitdijk oprijd. De wijdsheid van het IJsselmeer, de wolkenluchten, het monument, de sluizen en dan via de sluiproute naar Harlingen. Even rondneuzen, lunchen, een fles de weduwe Joustra inslaan en dan aan boord van de veerboot. Een reis van bijna twee uur over een vaak gladde Waddenzee, die soms ook aardig kan spoken. De snelboot is aan mij niet besteed. Bij heldere lucht kun je de 53 meter hoge Brandaris al zien. De toren is helaas niet meer voor beklimming toegankelijk. Eenmaal heb ik van het hoge uitzicht kunnen genieten. Halverwege de toren is een tentoonstelling van opgezette vogels. De Brandaris doet ook dienst als trouwlocatie. Vlak voor dat de veerboot de havenkom indraait, klinkt het sonore geluid van de scheepsfluit.

Een aankomst anno 2012 is niet meer te vergelijken met die van 1972. Haventerrein en -kade zijn aangepast aan de moderne roll-on/roll-off schepen. Binnen een kwartier tijd is alles en iedereen van boord en verspreidt zich over het dertig kilometer lange eiland, waarvan vijftien bewoond. Na Oosterend volgt de Boschplaat, een Europees natuurmonument.

WILDERNIS

Nog maar een eeuw geleden was Terschelling een grote wildernis. De wind had er vrij spel en zorgde voor enorme zandverstuivingen. Begroeiing was er nauwelijks. Staatsbosbeheer heeft door aanplant van bossen daar een einde aan gemaakt. De rijkheid aan natuur is enorm gevarieerd. Kwamen in vroeger tijden 's zomers de badgasten, door toegenomen welvaart en vrije tijd komen toeristen nu het gehele jaar door op zoek naar iets wat ze thuis niet hebben: zeldzame rust, uitgestrekte ruimte, overweldigende natuur, fraai landschap en gevoel van vrijheid.

Terschelling heeft op die ontwikkeling goed ingespeeld. Elk jaargetijde zijn er evenementen op gebied van sport en cultuur. Van dat laatste is natuurlijk het Oerolfestival het grote voorbeeld. Het is in 1981 begonnen met een particulier initiatief van kroegbaas (De Stoep) Joop Mulder. Met vallen en opstaan (in 1994 ging het bij gebrek aan gelden niet door) is het nu een hoogwaardig cultureel festival geworden waar in tien dagen tijd zo'n 50.000 mensen op afkomen. De eerste seizoenen was de bevolking niet zo blij met het festival. Men vreesde de komst van vreemde vogels, hippies en ander ongeregeld volk. In later jaren zijn de Terschellinger ondernemers het uitdijende festival gaan omarmen vanwege de economische waarde voor het eiland. Veel ondernemers overbruggen met het geld, dat is verdiend in de Oerolweek, de stille wintertijd.

Maar ook buiten Oerol om wordt het eiland druk bezocht. Campingterreinen zijn vaak veranderd in zomerhuiscomplexen. De beruchte jongerencamping Appelhof is er nog steeds. Lege bierkratten stapelen is aldaar een geliefde bezigheid. 's Morgens is het er doodstil. Uitslapen. In de middag, als het weer het toelaat, op naar het strand. Terschelling kent de breedste stranden van Nederland. Wie 300 meter van een strandafslag naar links of rechts gaat, heeft het strand voor zich alleen. Onze favoriete plaats: door het duin bij Midsland aan Zee langs

De Vliegende Hollander naar paal 10.4. Behalve wat etenswaar en drinken en een strandscherf heb je weinig nodig: een boek en een handdoek. Zwembroek kun je thuis laten. Die wordt maar nat. Zelfs bij windkracht zeven of acht, soms begeleid door regen is het prachtig vertoeven langs het strand. Na thuiskomst een warme douche en een Berenburg.

DUBLINERS IN DELLEWAL

Eén van de mooiste belevenissen die ik me herinner is een optreden van de Dubliners, in oorspronkelijke samenstelling, in zaal Dellewal op West. Van 23.00 tot 02.00 uur. Terschelling kent een zanglustig volk. De Dubliners waardeerden dat en wisten niet van ophouden. Thuisgekomen ga je dan niet gelijk slapen, maar geniet je op je gemak na onder het genot van een slaapmutsje.

Door met de kinderen deel te nemen aan de Brandariswandelingen ken ik het eiland als mijn broekzak. Je komt dan op plekken waar het anders verboden toegang is. Het afgestempelde Brandariswandelingenboekje staat op 200 km. Samen met de Schylgewandelingenkaart van 20 kilometer (deelnemer 133) zijn ze stille getuigen van mijn eilandveroveringen. Daarbij behoren ook de mosselpluktochten op het wad bij Kinnum. Met twee emmers vol keerden we terug om de volgende dag te smullen.

KERKHOF

Een activiteit die ik nooit oversla, is een bezoek aan het kerkhof achter de Brandaris. Het is een rustpunt en ik lees de prachtige teksten op de grafstenen. Veel Terschellingse zijn op zee gebleven. Het Zeeliedenstandbeeld bij het Groene Strand herinnert daaraan. Ook het kerkhof in Hoorn behoort tot mijn geliefde plekken. Hier ligt Piet IJSCO, zo staat er op de grafsteen. De ijscoman die we met zijn ijskar, getrokken door een pony, in 1974 op de parkeerplaats bij ons appartement voor het eerst tegenkwamen. Het is dat ik gecremeerd word, anders zou ik hier begraven willen liggen. Nu heb ik mijn kinderen opdracht gegeven t.z.t. mijn asbus mee te nemen naar Terschelling, daar een mooi weekend te beleven en mijn as bij paal 10.4 in zee te verstrooien.

40 jaar Terschelling, dat gaat je niet in de kouwe kleren zitten. Ik ben er in 1976 's nachts om twee uur midden in de bossen bekeurd (vijf gulden), omdat ik zonder licht fietste. Burgemeester Hoogland liet mij en mijn collega-hoofdleder op een zondag bij hem thuis komen, omdat hem door de politie gerapporteerd was dat wij een groep LCKV'ers 's nachts zonder begeleiding op pad gestuurd hadden. Het bleek een misverstand. Daardoor de ambtswoning met het mooiste uitzicht van Nederland kunnen bezoeken.

Prachtige openlucht-avondvoorstellingen gezien: Blik van toneelgroep de Appel op de Noordsvaarder en recent de Drie Monniken van toneelgroep Artemis op het Molkenbosplak. Adembenemend met prachtige muziek van Paul Koek. Drs P. in ET10: onvergetelijk! Onweersbuien boven Terschelling kunnen van een apocalyptische uitbarsting zijn. 's Ochtends om zeven uur buitendijks fietsen bij

zonsopkomst van west naar oost doet je alleen op de wereld wanen. Aardbeien plukken bij Groenhof, de lekkerste van het westelijk halfronde.

Hoewel niet kerkelijk betrokken ga ik indien mogelijk naar een dienst in de Doopsgezinde Vermaning (Molenstraat). Een sfeervolle schuilkerk met prachtige gebrandschilderde ramen. Deze kerkelijke gemeente is op sterven na dood. De laatste lidmaat zal over een paar jaar het licht moeten uitdoen.

TERSCHELLINGER VOLKSLIED

Eén van de doopsgezinde voorgangers was Jacob Sijbrands Bakker (1802 - 1863). Hij is de auteur van het Terschellinger volkslied (1855):

*O, Schylge myn lântse,
wat hab ik dy jeaf
Al wa dy net priizet,
dy fynt my toch deaf.*

*Sò lang asto steeste,
sò fest op dyn sân
Wês fol brave minsken,
myn jeaf Schylgerlân*

En op zijn grafsteen staat:

Hier rust van 's levens taak na wel volbrachte loop
Door lijden zwaar beproefd, maar nooit terneer geslagen.
De man die vol geloof en zalig in de hoop
God en der menschen gunst gelijklijk weg mocht dragen.
Hij zelf leeft nu bij God, hier rust slechts zijn gebeente
Herdenkt en volgt hem na, Terschellinger gemeente.

Zo zou ik nog uren kunnen vertellen waarom Terschelling mij zo aan het hart gebakken ligt. Over Doodemanskisten, over het Stryper wyfke, over de moord op Basje Ellmer, over de Oka 18, over houtbewerker Marcel van Berkel, over boekenboer Teunis Schol, over Siets en Willem met hun biologische groententuin, over de bunkers uit WO II, over de patattent Rumah Makan Enak, wiens eigenaar deelgenomen had aan de politionele acties en daarover spannend kon vertellen, over de zingende kroegbazen Hessel en Sjoerd, over het bijwonen van Terschellinger raadsvergaderingen, over het oudste café: Lieman, over de veerbootoorlog, over het dit jaar ontwikkelde Scellinger bier van de VOF Gezond genieten in Baaiduinen.

VEERTIG JAAR ZIJN OMGEVLOGEN

Veertig jaar, ze lijken omgevlogen. Maar met een beetje geluk halen we de vijftig. Te beginnen in september. Dan brengen we er niet alleen op 12 september onze stem uit, maar kunnen we weer zien of de daken nog rood zijn, de luchten blauw, de helmen geel, het gras groen en het zand wit. De kleuren van Schellingland sieren trots de vlag van dit eiland, dat altijd in beweging is.

DRUKTE

Is er dan geen enkel nadelig feit over Terschelling te vermelden? Is het er niet te druk? Drukke kun je opzoeken, maar is net zo gemakkelijk te vermijden. Zelfs op de stranden. Overlast van (dronken) jongeren? Dat doet zich in de zomer wel voor in de uitgaansgebieden West en Midland. Als je daar 's avonds laat niet komt, heb je er geen last van. De gemeente heeft voor de zomeroverlast nu een plan van aanpak opgesteld. Er is een lik-op-stukbeleid. Als je het te bont maakt, word je van de camping afgezet en/of kun je de volgende boot naar huis nemen. Wie vroeger naar camping Appelhof belde en zei dat hij uit Roelofarendsveen kwam, kreeg te horen dat de camping vol was. Belde je een half uur later met als woonplaats Oude Wetering dan was er wel plaats (!) Het zijn jongeren van de vaste wal die op Terschelling soms los gaan. Dat gebeurt elders ook. (Al eens 's nachts op de Grent in Noordwijk geweest?). Geen reden om van het eiland weg te blijven, maar je tijd en plaats te kiezen.

EEN NADEEL

Na enig gepeins kan ik slechts één nadeel bedenken. De tijd verstrijkt er twee keer zo snel als op het vaste land. In mijn beleving heb je nauwelijks de koffer uitgepakt of je staat al weer op de achterplecht van 'De Friesland'. Vijf minuten voor afvaart klinkt de scheepsfluit. De loopplank wordt opgehaald en de klep van het autodek gaat als laatste omhoog. Met tranen in mijn ogen zie ik het eiland kleiner worden tot, nadat we het Schuitengat verlaten hebben, het langzaam maar zeker in de verte verdwenen is. Maar éénmaal zal ik die terugreis niet meer hoeven te maken.

Terschelling

Eiland tussen twee wateren
 wat is het wad, het eiland
 een intense belevenis
 elke keer weer
 in de stilte van nat en droog
 in het contrast van natuur en cultuur
 in verleden, heden en toekomst
 zo was de wereld in het begin
 een gave
 om te behouden.

Philip de Boer (1979)

Kwartaaljournaal

De afgelopen zomer hebben we kunnen genieten van een mooie zomer die werd gevolgd door een nog mooiere nazomer. Tot begin november bleven de temperaturen op een aangenaam niveau en veel regen is er niet gevallen. Vooral het duingebied was daardoor erg droog. Ook nu staat er nog bijzonder weinig water in de duinen.

Tijdens de pluk van de cranberries was dit echter aangenaam. Ik kan me jaren herinneren dat je met dikke truïen aan en op laarzen met regenbroek aan de bessen moest plukken. Dit jaar kon het, bij wijze van spreken, in een T-shirtje en op sokken. Overigens was de cranberryoogst dit jaar uitbundig. Er bleef voor iedereen meer dan genoeg over voor de napluk.

Ik ga maar gauw beginnen aan waar dit stukje voor bedoeld is: een overzicht van de activiteiten van de bestuursleden van SOS van de afgelopen periode.

In de maanden juli en augustus wordt vakantie gevierd, en hoewel we wel waakzaam zijn, hoeven we toch gedurende die maanden nergens heen. Lekker rustig dus.

Maar in de maand september gaat het weer los.

► *Op 1 september* is er een inloopmiddag van Rijkswaterstaat en krijgen we informatie over de primaire waterkering op ons eiland. Populair gezegd betekent dit: waar we in het duingebied het zeewater gaan tegenhouden om droge voeten te houden. Er zijn zo hier en daar wat lage plekken en om die op hoogte te brengen is ca. 13000 kubieke meter zand nodig.

► *Op 5 september* waren we aanwezig bij een raadscommissievergadering. Op de agenda stond o.a. het beheer en onderhoud van de veerhaven. Verder kwam het herstelbesluit van hotel 'De Holland' aan de orde. Dit na uitspraak van de Raad van State. Ook kwam het probleem van de primaire waterkering ter sprake. Het probleem is dat het dorp West-Terschelling 'buitendijks' ligt en ook zal blijven. Voor bewoners van huizen (aan de WB-kade) die na een extreem hoog tij waterschade zouden lijden, wil men een schadefonds in het leven roepen.

► *Op 6 september* gaat de raadscommissievergadering verder. Aan de orde komt de bouw van twee zomerwoningen die niet voldoen aan de eisen van welstand. En er wordt gesproken over de bouw van een zomerwoning op een perceel met agrarische bestemming.

► *Op 8 september* staan we met een kraam op de 'Beestemark' in Midsland voor promotie en naamsbekendheid. Dat levert ons altijd weer nieuwe donateurs op.

► *Op 16 september* houden we onze Algemene Donateursbijeenkomst.

► *Op 27 september* zijn we aanwezig bij een gemeenteraadsvergadering. Men besluit dat de veerhaven in bezit moet blijven van Rijkswaterstaat.

De planvorming rond Hotel 'De Holland' zal opnieuw in de raad behandeld gaan worden. De nieuwe eigenaar is nog bezig met ideeën. Ook wordt weer gesproken over het dorp West-Terschelling, omdat het geen bescherming geniet bij extreem hoge waterstanden. De raad vindt dat een koperen dak op een zomerhuis niet kan op ons eiland. En de bouw van een zomerwoning op een agrarische bestemming gaat ook niet door.

► *Op 3 oktober* zijn we aanwezig bij een raadscommissievergadering. Deze vergadering staat in het teken van de Begroting voor het jaar 2017. Daarbij komt de Tonnenloods ter sprake en men voorziet dat het CNL er in 2018 in ondergebracht kan worden. Het contract van het zwembad loopt eind van dit jaar af. Verder valt hierover geen nieuws te horen. De raad spreekt ook de bezorgdheid uit over de vele storingen die de Reststoffen Energiecentrale te Harlingen ondervindt. Vanaf ons eiland kunnen we die centrale duidelijk zien staan, dus mogen we er ons best zorgen maken, zo vindt de raad.

► *Op 4 oktober* praat de raad verder in een commissievergadering en staat het B&Y-terrein op de agenda. Het bestemmingsplan staat op dit moment de bouw van bedrijfsloodsen toe. De raad vindt nu dat huizenbouw op deze locatie ook mogelijk moet zijn. Met deze beslissing wordt de verwarring alleen maar groter en speelt de projectontwikkelaar Segesta wel heel erg in de kaart.

► *Op 7 oktober* vindt de jaarvergadering plaats van de Stichting Baai Dellewal, waarbij wij ook aanwezig zijn.

► *Op 18 oktober* zijn we in het gemeentehuis bij: "Het er over hevwe/et er oer ha".

De plannen om een droogschuur voor hout op te richten worden besproken. Deze schuur zou moeten komen op Halfweg ten zuiden van de hoofdweg. Per jaar zou er 800 ton hout (1000 kub) verwerkt moeten worden. Dit is een flinke hoeveelheid, temeer nu we weten dat Staatsbosbeheer de bossen niet meer gaat dunnen, omdat dit simpelweg te duur is geworden.

► *Op 21 oktober* zijn we bij de Velddag op de Grië. We kunnen eerst, gezeten in een "Op é Riid"-wagen, het hele veld in ogenschouw nemen. Daarna wordt de nodige informatie verstrekt over het herstelplan.

► *Op 24 oktober* vindt een extra raadscommissievergadering plaats waarin de ontstane situatie ter sprake komt van de Manege te Hoorn. Manege-activiteiten vinden er al lang niet meer plaats en de eigenaar heeft heel andere plannen: van een recreatief activiteitscentrum tot een hotel met 40 kamers aan toe.

► *Op 25 oktober* staat de manege in een raadsvergadering op de agenda. De raad besluit dat de manege gewoon blijft zoals het staat omschreven in het bestemmingsplan, te weten: manege. In deze vergadering wordt gesproken over de Begroting 2017 waarbij ook het eigendom en onderhoud van het zwembad ter sprake komt. Verder beslist de raad dat er recreatieve appartementen en woningen gebouwd mogen gaan worden op het B&Y-terrein. De nokhoogte aan het Groene Strand zal 11 meter boven huidig maaiveld bedragen en aan de Zwarte Weg mag de nokhoogte 10 meter hoog zijn. Deze beslissing wordt direct al omstreden genoemd door alle belanghebbenden. Tot slot beslist de raad dat het Strandpaviljoen Kaap Hoorn, aan het einde van de badweg te Hoorn, nieuwbouw mag plegen.

► Op 26 oktober zijn we in de Driemaster aanwezig om te komen tot een beleid om terrassen te plaatsen op ons eiland. Dit betreft voornamelijk de Torenstraat en de Boomstraat te West, en de Oosterburen te Midsland.

► Op 1 november gaan we naar de Rechtbank te Groningen. Behandeld wordt de voorgenomen bouw van bedrijfsloodsen op het B&Y-terrein.

Op deze dag vindt ook een raadscommissievergadering plaats. Omdat we in Nederland een Dierenwelzijnswet kennen staat op de agenda dat in de polder schuilgelegenheid voor dieren van hobbyboeren moet komen. Deze schuilhokken mogen max. drie meter hoog zijn met een oppervlakte van max. 30 m². Het gaat dus voornamelijk om paarden, schapen en geiten. Vervolgens komt de bouw van een woning met bedrijfsloodsen in de Zelfpluktuin te Hoorn ter sprake. Het bestemmingsplan verzet zich ertegen, maar de politiek staat er welwillend tegenover, zo merken we. Als laatste staat de aanleg van een zonneweide te Hee op de agenda. Hier kan natuurlijk niemand op tegen zijn. Men denkt in totaal ca. 20 ha. aan zonneweiden nodig te hebben om energieneutraal te worden.

► Op 5 november gaat de voorzitter naar de 'Friesedorpentop'.

► Op 10 november zijn we aanwezig in het gemeentehuis bij een Beheeroverleggroep-vergadering (BOG).

► En op 11 november komt het algemeen bestuur van SOS voor vergadering bijeen in het 'Ons Huis' te Hoorn.

Beste mensen, ik ben er weer doorheen. Hoewel het op het moment van schrijven erg vroeg is voor Nieuwjaarswensen, doe ik deze toch, want als u dit onder ogen krijgt, is het bijna zover.

Uw secretaris: Jaap Smit

Verslag Donateursbijeenkomst 2016

De algemene donateursbijeenkomst werd gehouden op vrijdag 16 september 2016 in 'De Kraak' te West-Terschelling.

Aanwezig zijn 23 donateurs en negen bestuursleden, te weten de heren H.F. Schurink, J.A. Smit, G. Muiser, H. Hees, J. Bos, C. Muijkens, P. Zumkehr, J. van der Zee en mevrouw G. de Grand. Met kennisgeving zijn afwezig de heren J.W. Spanjer, G. van Dieren en J.H. Wessel.

OPENING

Om 19.35 uur opent de voorzitter de vergadering door een hartelijk welkom uit te spreken. In het bijzonder verwelkomt hij nieuwe donateurs en enkele waldonateurs die de moeite hebben genomen deze vergadering bij te wonen. Hij vertelt hoe deze avond er globaal uit zal gaan zien. En iedere donateur krijgt na afloop een exemplaar mee van het boek 'Eendekooien – De laatste heiligdommen van Terschelling', aangeboden door de heer J.P. Kok.

MEDEDELINGEN

De secretaris leest afmeldingen om deze vergadering bij te wonen voor van: familie Groeneveld, mevrouw S. Haan, de heren J. Obendorfer, H. Pals, R. Yetzinga, G. Bos, J.H.J. van Blommestein, G. Visser en mevrouw T. Spanjer. Meer mededelingen zijn er niet.

NOTULEN VAN DE 53E DONATEURSVERGADERING

Deze notulen stonden afgedrukt in Miedbringer nr. 194 (dec. 2015). Er worden geen vragen over gesteld zodat deze notulen worden goedgekeurd.

JAARVERSLAG 2015

Dit jaarverslag stond afgedrukt in Miedbringer nr. 195 (april 2016). Er worden geen vragen over gesteld of opmerkingen over gemaakt, zodat dit jaarverslag eveneens wordt goedgekeurd.

FINANCIËEL VERSLAG 2015 EN BEGROTING 2016/2017

Het verslag met de begroting stonden afgedrukt in Miedbringer nr. 196 (augustus 2016). Omdat de penningmeester nog op vakantie is, licht de voorzitter de cijfers toe. De grootste kostenpost is en blijft de Miedbringer. Toch willen we de Miedbringer in stand houden. We kunnen dit ook doen dankzij ruimhartige donaties van onze donateurs. Het afgelopen jaar is goed verlopen en ons vermogen ging met ca. € 2000,- vooruit. We verwachten het komende begrotingsjaar 2017 geen al te grote uitgaven te hoeven doen. Wel staat een bedrag gereserveerd voor bezwaar- en beroepsprocedures.

Het donateursbestand bestond op 31 december 2015 uit 437 betalende donateurs, 12 begunstigers en 11 donateurs voor het leven. Het aantal donateurs loopt gestaag, maar niet dramatisch terug door vergrijzing en overlijden. We zien

dit ook bij politieke partijen, kerkgenootschappen en verenigingen. Gelukkig kunnen wij toch ook regelmatig nieuwe donateurs bijschrijven. Wij beraden ons voortdurend op de 'boodschap' die onze stichting uitdraagt. Spreekt dat een jonger publiek aan en bereiken we hen wel? Daar zijn we wel zelf verantwoordelijk voor.

KASCOMMISSIE

De kascommissie bestaat dit jaar uit de heren G. Bos en H. Gorter. De heer Gorter doet verslag. Hij zegt dat de administratie er verzorgd uitziet, er geen tekortkomingen geconstateerd zijn en de controle positief is beoordeeld. Hij complimenteert de penningmeester voor zijn werk. De heer Gorter treedt nu uit de kascommissie. Als nieuw lid voor de kascommissie wordt benoemd de heer J.A. Smit uit Alphen aan de Rijn.

BESTUURVERKIEZING

Dit jaar zijn aftredend de heren H.F. Schurink, J.A. Smit en J. van der Zee. Ze hebben zich alle drie weer beschikbaar gesteld voor een volgende periode van vijf jaar. Tegenkandidaten hebben zich niet aangemeld zodat ze alle drie per acclamatie worden herbenoemd. Voorzitter Schurink merkt wel op dat hij misschien de volle vijf jaar niet vol zal maken.

MIEDBRINGER/WEBSITE

De Miedbringer blijft vooralsnog in zijn huidige vorm verschijnen. De papieren Miedbringer loopt wel achter actualiteiten aan. Dit in tegenstelling tot onze website die direct op een actuele situatie kan reageren. Sommige krantenartikelen die voor donateurs interessant zijn lenen zich ook niet voor de Miedbringer, maar wel voor de website. Op een interessant artikel kan dan de aandacht worden gevestigd via een Twitter-bericht. De website wordt bijgehouden door onze bestuursleden G. Muiser, H. Hees en P. Zumkehr.

RONDVRAAG I

Vorig jaar is er een vraag geweest om een lijst van donateurs openbaar te maken. Uit privacy-overwegingen is besloten dit toch niet te doen. De heer Zorgdrager vraagt of SOS zich niet meer moet profileren. Dit zou bijvoorbeeld kunnen door een artikel in 'De Terschellinger'. Hij krijgt als antwoord dat dit al eerder is gebeurd. Een tiental pagina-grote artikelen werden eind jaren negentig afgedrukt om meer naamsbekendheid te verkrijgen. En vorig jaar hebben we dit ook eens gedaan. Er moet wel een reden zijn om een stuk te publiceren. Eigen tekst moeten we tenslotte zelf betalen. Vanuit de vergadering wordt voorgesteld een bericht over SOS te plaatsen op de advertentieschermen van de schepen van Rederij Doeksen. Als we met de kraam op de 'Beestemerk' staan horen we vaak verrassende reacties: we zijn altijd ergens op tegen en nooit eens ergens voor. En er komen mensen langs die nauwelijks weten wie we zijn en waar we voor staan. Dus nog genoeg uitdagingen: "Als Terschelling je lief is, word je donateur", zei Jaap Bos.

KANSEN VOOR DE TERSCHELLINGER LANDBOUW

Veehouder Egbert Zorgdrager vertelt na de eerste pauze met passie over zijn wijze van boeren op ons eiland. Hij is natuurboer en levert biologische melk aan de enige zuivelfabriek op ons eiland in Oosterend. Natuurboer betekent ook aandacht voor de weidevogels en de natuur. Hij melkt 125 koeien op 120 ha. land. Aandacht voor de weidevogels betekent laat maaien. Als extra inkomen genereert hij aldus beheervergoedingen voor het aantal broedende vogels op zijn land. Zou hij op de moderne manier gaan boeren, dan zou hij op 125 ha. land wel 200 koeien kunnen houden. De huidige melkprijs voor een liter melk bedraagt € 0,25, en voor een liter biologische melk € 0,47. Dit is bijna het dubbele. Met de beheervergoedingen blijft zijn inkomen zodoende min of meer gelijk. Met een literprijs van € 0,25 is de prijs voor een boer niet meer kostendekkend. Boerin Neeke Buren te Kinnum is voornemens ook de melk te gaan leveren aan de melkfabriek in Oosterend. Zonder gebruik van kunstmest en het voldoen aan diverse eisen moet een boer twee jaar wachten alvorens hij de melk biologisch mag leveren. Biologische melk produceren en rekening houden met de weidevogels is een win/win-situatie. Geen kunstmest strooien betekent later maaien, maar het levert wel meer insecten en een beter bodemleven op. Als een boer zich concentreert op weidevogels komt het vroegere landschap weer terug. De volgende eisen worden gesteld: de polder moet open zijn, een weidevogel wil

niet broeden bij bomen. Het land moet nat zijn, de wormen zitten dan dichters aan de oppervlakte. Het land moet kruidenrijk en bloemrijk zijn. Er moet rust heersen tijdens de broedperiode, dus geen loslopende honden en al helemaal geen vossen en/of marters, ratten, hermelijnen e.d. Aan deze laatste eis voldoet de Terschellinger Polder als geen andere: hier zijn geen vossen, ratten en dergelijke. Dat maakt de Terschellinger Polder bij uitstek geschikt voor biologische melkveehouderij met weidevogelbeheer.

Omdat het aantal koeien in Nederland sterk is gestegen na het afschaffen van de melkquotering is de mestproductie drastisch toegenomen en wordt er niet alleen te veel melk, maar ook teveel mest geproduceerd. Daarom moet de Nederlandse melkveestapel met 10% worden ingekrompen. Deze eis treft ook de biologisch producerende boer. Met z'n allen vinden we dit eigenlijk onterecht. Verder is de vergadering van mening dat alle Terschellinger boeren biologisch zouden moeten gaan produceren. Dat is nu nog niet het geval. De overige boeren van Terschelling leveren allen aan Friesland/Campina.

Hierna bedankt de voorzitter de heer Zorgdrager voor zijn mooie verhaal en leuke manier van vertellen. Hij krijgt een cadeau als dank.

BESTUURLIJKE BESPIEGELINGEN

De voorzitter constateert na de tweede pauze steeds minder kennis van zaken op het gemeentehuis. Om dit te verdoezelen en uit zelfbehoud probeert men SOS monddood te maken of te negeren. Zo werd enkele jaren geleden in een gesloten vergadering door de fractievoorzitters en wethouders besloten om SOS de Zwarte Piet toe te spelen omtrent de campus.

De gemeente is nu ook zelf met projectontwikkeling bezig, denk hiervoor aan de bouwplannen op Dellewal. De gemeente komt zelf nauwelijks meer aan besturen toe. Anderen nemen dan het initiatief. Zo is er o.a. een Stichting Baai Dellewal ontstaan, de Bunkerstichting is er gekomen, het herstel van de Grië werd opgestart door particulier initiatief, de natuurgolfbaan en natuurbegraaven idem.

Veel besluiten vinden plaats door een gemandateerde ambtenaar (de FUMO in Grouw) in plaats van 'bestuurlijk'. Het gevolg is dat de burger meer rechtszaken gaat voeren.

Wat is de taak van SOS in dat veranderende bestuurlijk veld? Kernvraag daarbij is: 'wie controleert de controleur?' Wat is nog de taak van politieke partijen? Vroeger controleerde de pers de overheid, maar dat wordt steeds minder. SOS bemoeit zich merendeels met ruimtelijke ordening en dat is voor ons genoeg. Wij zijn geen politieke partij en willen het ook niet worden.

Wat is de rol van SOS dan wel? We zouden lijdzaam kunnen volgen, maar dan laten we ons wegspeelen. We zouden ook pro-actief mee kunnen denken in dialoog. Er is bij SOS tenslotte veel kennis in huis. Maar dan moet de gemeente er wel iets mee willen doen. Daar lijkt het nog niet echt op. Handelen als 'Luis in de Pels' is ook een manier. SOS kan bij de rechter in beroep gaan en dat kan een politieke partij niet. Als het ons niet zint, kunnen we ook actie gaan voeren of

discussie-avonden initiëren over bijvoorbeeld toerisme of landbouw.

SOS staat volgens de statuten voor het behoud van het eilander eigene. Daar hoort een zelfstandige gemeente Terschelling bij. De vorige burgemeester, Jurrit Visser, heeft dit als volgt verwoord: "Deze gemeente moet zichzelf opnieuw hervinden, zich bij het nekvel pakken en zichzelf vervolgens uit het moeras trekken".

De heer Gorter merkt op dat SOS vroeger het gesprek over bepaalde onderwerpen aanging met het college. Dit heeft echter nooit veel geholpen. Onze rol als 'Luis in de pels' heeft veel beter geholpen. SOS zat er voortdurend bovenop en dat moeten we zo houden, zegt hij. De politieke partijen in onze raad hebben helaas niet al teveel kennis in huis. Toch moeten ze beslissingen nemen over een breed scala van zaken. Er wordt nu veel besloten binnen het Presidium. Dit betekent dat er geen openheid van zaken wordt gegeven richting burger.

De heer Zorgdrager zegt dat 'het Terschellinger eigene' een taak is voor SOS en hier nog jaren mee vooruit kan. De overige Waddeneilanden ontberen een dergelijke organisatie. De voorzitter vertelt dat hij bepaalde verwachtingen had toen hij als voorzitter aantrad. De gemeente neemt SOS echter nauwelijks serieus. Via dialoog lukt het niet. Dus dan moet het maar op een meer offensieve manier. De heer Zumkehr merkt op dat er deskundigheid en expertise ontbreekt op het gebied van Natura-2000. Geen burger die het nog begrijpt. Maar ook de FUMO tast in het duister en voor ambtenaren is het eveneens een lastige zaak. Bij SOS zou deze kennis wel aanwezig moeten zijn, zo zegt hij.

Verder merkt de heer Zumkehr op dat we de rol van Staatsbosbeheer ook niet moeten onderschatten. Vroeger hebben ze veel tegengehouden. Er kon bijna niets. Nu ze steeds meer hun eigen broek op moeten houden, kan er ineens steeds meer, zoals aanleg van een golfbaan, zonne-akkers en dergelijke. Vroeger was dit onbestaanbaar. De voorzitter zegt vervolgens dat de besluitvorming rond de bouw van de nieuwe campus hem diep heeft geraakt. We hadden achteraf meer de nadruk moeten leggen op ons Plan B. Daar is het nu te laat voor. SOS heeft een WOB-verzoek ingediend omtrent de gemaakte afspraken tussen de gemeente, de Veste en de NHL. Elke partij kan dit verzoek blokkeren en dat zal dus ook wel gebeuren, zo verwacht hij. (WOB = Wet Openbaarheid van Bestuur).

RONDVRAAG II

De heer Haring vraagt naar de situatie op de Grië. De werkzaamheden liggen nu stil omdat er op sommige punten bezwaar is gemaakt. Zolang deze zaken nog onder de rechter zijn, gebeurt er niets. Dit is jammer omdat niemand er iets mee opschiet. De heer Zorgdrager merkt op dat de gemeenteraad onlangs 'Terschelling in de Toekomst' ofwel TS-25 heeft aangenomen. Het is keurig verwerkt in een boekje, maar het heeft totaal geen waarde omdat niemand tien jaar vooruit kan kijken. Eigenlijk is het verloren moeite, zo constateren we.

De heer Gorter informeert naar de enquête 'Echt Terschelling' door Staatsbosbeheer. Hier zouden ca. 500 echte Terschellingers aan meedoen. Het houden

van een enquête is niet verkeerd, ware het niet dat de uitkomst voor waar wordt aangenomen en hierin schuilt toch een gevaar. De heer Zumkehr zegt dat het Kwelderproject nu goed op de rails staat. Het is verschoven van de Strieper kwelder naar de Ans en de Keag. Verder informeert hij naar de stand van zaken op het B&Y-terrein aan het Groene Strand te West. We weten dat de rechter zich er op 1 november weer over gaat buigen. SOS zit in de beroepsprocedure. De secretaris leest vervolgens een binnengekomen brief voor van de heer Van Blommestein die gaat over het Strieper kerkhof. Het Wyfke wijst niet naar zerken, maar naar struiken. Hij vindt dat de begroeiing met elzen en rozenbotelstruiken uit de hand is gelopen. Hierin heeft hij gelijk. We zullen actie ondernemen. Vervolgens leest de secretaris een advertentie van de heer J. Mulder (Oerol) voor. Op 22 september zal in Amsterdam in Pakhuis de Zwijger een '100% Terschellinger Avond' worden gehouden. Er zal een reeks van bijzondere projecten en producten worden gepresenteerd. Aan 100% Terschelling werken ca. 50 eilanders en 8 kunstenaars mee. Hierna komt een einde aan het stellen van vragen. De voorzitter bedankt iedereen voor haar/zijn opkomst en inbreng en sluit om 22.35 uur de vergadering. Hierna zingen we het eerste en het laatste couplet van het Terschellinger volkslied onder begeleiding van de secretaris op zijn accordeon. Bij het afscheid krijgt iedereen het boek 'Eendenkooien' mee naar huis. Jaap Smit - secretaris

Actuele Onderwerpen

Rond de zomervakantie is het altijd wat rustiger als het om ruimtelijke ontwikkelingen gaat. Maar helemaal stil is het niet geweest. Met name de laatste paar weken is er weer wat reuring op het eiland. Volgens traditie geef ik u weer inzage in actuele ontwikkelingen en vooral achtergronden die u niet of nauwelijks in de lokale pers treft. Dat is alleen al een reden om donateur van SOS te worden. U hoort nog eens wat.

CAMPUS

Bouwer Koopmans uit Twente is op de Berg druk bezig met de bouw van de vier woonblokken voor de zeevaartschool-studenten: 204 kamers voor even zoveel studenten, nu nog nauwelijks verscholen achter een dunne bomerij. De bouw ligt voor op schema, zodat komende september het complex in gebruik genomen kan worden. Onder welke vlag het beheer en de exploitatie zullen plaatsvinden is onzeker geworden nu woningcorporatie De Veste heeft aangekondigd Terschelling te verlaten. Dit zijn afspraken op nationaal niveau die zeggen dat de semi-publieke woningbouwcorporaties alleen nog in hun eigen regio mogen opereren met sociale woningbouw. Voor De Veste is dat omgeving Ommen.

De opvolger is onbekend, maar zal dus in Noordwest-Friesland gevonden moeten worden: een hele klus. Wel zal de oude campus 'Victoria' volgens de overeenkomst weer terugverkocht worden aan de gemeente. De Veste heeft daar geen verdere plannen mee. Victoria zal dan deel uitmaken van de plannen rond de baai Dellewal.

NATUURHERSTEL BAAI DELLEWAL

Het is stil geweest rond Baai Dellewal. Op 1 april hebben de Baai-dames op verzoek van het college uitleg gegeven over hun plannen aan het stedenbouwkundig bureau Bügel Hajema en deskundigen van de provincie. Dit zowel in ruimtelijk als in financiële zin. Op hun website www.baaidellewal.nl is dit terug te lezen. Sindsdien heeft de gemeente zich in eigen huis teruggetrokken met het advies van Bügel Hajema. Niemand weet hoe dat advies luidt. Mogelijk is het wachten op de uitspraak van de rechtbank in het geschil tussen Westcord-Hotels en de gemeente over de al of niet beloofde bouwgrond naast Hotel Schylge. Het beslag op de duingronden door Westcord speelt daarin ook een rol, maar staat daar naast als chantagemiddel. De uitspraak van de rechtbank is opnieuw doorgeschoven en wordt nu half december verwacht. Het is allemaal nogal geheimzinnig. Zo geheimzinnig dat de fractievoorzitters die uitgenodigd waren voor de jaarvergadering van Stichting Baai Dellewal niet konden, mochten of wilden komen. Dat was 'democratisch' besloten in het Presidium. De gemeenteraad gaf ook geen antwoord op de vragen die de stichting begin augustus aan de raad heeft gestuurd. De gemeenteraad heeft of geeft zelf dus nog geen mening en legt de zaak terug bij het college. In de praktijk is dat de ambtelijke organisatie. Terug bij 'AF' in dit eilander Monopoly-spel. Opmerkelijk dat een ander burgerinitiatief op het eiland - de Natuurgolfbaan - een stimuleringssubsidie heeft gekregen van de gemeente en de provincie (twee keer 50.000 euro), en dat het burgerinitiatief van de Baai-dames drie jaar wordt genegeerd. Opmerkelijk is ook dat het in de Baai gaat om het eigen belang van de gemeente, namelijk om 2,3 mln euro voor de gemeentekas te willen krijgen voor een stukje grond van 2000 m², en om de oude campus Victoria. De gemeenteraad krijgt nog veel uit te leggen, in het openbaar.

NATUURGOLFBAAN

Ook rond de Natuurgolfbaan is het stil; er wordt gewerkt aan de haalbaarheidsverkenning. De verschillende componenten lijken strijdig met elkaar, met name de technische terreinmogelijkheden, de investerings- en exploitatiekosten en de eigendomssituatie. De leden van de golfvereniging zullen financieel stevig bij moeten dragen, of Sinterklaas zou langs moeten komen. De ontwikkeling van de aangekondigde 'nieuwe natuur' zal aanzienlijke tijd (en kosten) vergen. Afwachten dus. Een belangrijk uitgangspunt is de kap van een aanzienlijke oppervlakte (ca. 10 hectare) bos om 'greens' en 'fairways' te maken. Dit valt samen met een recent pleidooi van Staatsbosbeheer om in Nederland 100.000 hectare nieuw bos te realiseren vanwege de Parijse CO₂-doelstelling.

Ook dit aspect wordt waarschijnlijk 'meegenomen' in de planvorming. Dit naast het effect van bomen op de verdamping en de zoetwaterbel onder het eiland. Minder bomen zijn goed voor de zoetwaterbel, zeggen de initiatiefnemers. Complexe materie en besluiten dus. SOS is nog niet overtuigd van nut of noodzaak van een golfbaan op Terschelling ten koste van bos-natuur: 'Alles van waarde is weerloos'. Als SBB niet zorgt voor de natuurbescherming, wie doet dat dan wel? En er zijn alternatieven die ook in een Milieu-Effect-Rapportage moeten worden meegenomen. Het mag geen wethouders-prestige worden. Een golfbaan op elk eiland is geen wetmatigheid. Draagvlak bij de bevolking wordt niet bepaald door de gemeenteraad.

B&Y-TERREIN

Over wethouders-prestige gesproken. Het college heeft het initiatief genomen om met projectontwikkelaar Segesta om de tafel te gaan zitten om te kijken of er een alternatief mogelijk is voor de door Segesta voorgenomen bouw van vijf bedrijfsloodsen op het voormalig B&Y-terrein schuin achter paviljoen De Walvis (zie eerdere Miedbringers). SOS heeft in de raadscommissie begin oktober ingesproken op het voorgestelde idee dat daaruit is voortgekomen: 25 (recreatieve) appartementen met een hoogte van 11 meter, en dat Segesta zelf het bestemmingsplan opstelt. Het college spreekt zelf over "Afspraken met Segesta die zijn vastgelegd", maar dat is nog wat prematuur. Het is geen Joint Venture tussen een publieke en een private partij. Zo werkt democratie niet. Bovendien ligt er ook nog een beroep bij de bestuursrechter over de verleende omgevingsvergunning voor de vijf bedrijfsloodsen. Die vergunning is noch door de gemeente noch door Segesta ingetrokken. Nu dreigen twee verschillende bouwplan-

nen met bijbehorende beroepsprocedures, voor het zelfde gebied, parallel aan elkaar uitgewerkt te worden. Ook de rechtbank in Groningen viel dat op. Op 1 november diende daar het beroep van de Buren en SOS tegen de bedrijfsloodsen. Segesta houdt de mogelijkheden van bedrijfsloodsen open tot en met de behandeling van mogelijke beroepen bij de Raad van State tegen de (recreatieve) appartementen. Noch de gemeente, noch Segesta lijken in te zien in welk juridisch moeras ze terecht komen. SOS heeft de betrokken wethouders twee trajecten uit dit moeras voorgedragen. Vergeefs. De inspraakbijdrage van SOS staat op de website www.sos-terschelling.nl. Over het aanzicht, de welstand, maakt SOS zich ook zorgen, met name vanwege de kwetsbare plek van veraf zichtbaar. De diverse raadsfracties vonden dit aspect ook belangrijk, maar timmerden de zaak voor Segesta niet dicht. Segesta heeft nu alle troeven in handen gespeeld gekregen.

In de rechtzitting over de Omgevingsvergunning voor de vijf bedrijfsloodsen op 1 november bracht SOS opnieuw naar voren dat de procedures rondom de Natuurbeschermingswet, de Flora- en Faunawet, het Nitraatprogramma en rondom Welstand door de gemeente (FUMO) niet correct zijn doorlopen. Ook de ontsluiting van het bedrijventerrein op het Groene Strand deugt niet: die is daar nooit geweest. De gemeente heeft in feite onrechtmatig gehandeld door bedrijfsmatige activiteiten op dit terreintje niet eerder te blokkeren en de verwachtingen van de bevolking daarmee te misleiden. SOS bepleit vernietiging van de vergunning. Zie de pleitnota op onze website onder Actueel. Rechtsbankuitspraak ook hier half december. Dat Segesta ‘de Buren’ en SOS bij de rechtbank alsnog probeerde ‘niet-ontvankelijk’ te verklaren doet weinig goeds verwachten van de aangekondigde dialoog over de appartementen-invulling. SOS heeft hierbij een ‘déja vu-gevoel’.

BEOUWING ZELFPLUKTUIN HOORN

SOS heeft over dit nieuwe onderwerp een voorzinswijze ingesproken in de raadscommissie van november: “Voorzitter, evenals bij de inspraak over het B&Y-terrein geeft SOS uw raad enkele principiële en procedurele ‘nadenkertjes’ mee over de Bebouwing Zelfpluktuin.

Net als bij de Manege in Hoorn is bij dit particulier initiatief sprake van strijdigheid met het Bestemmingplan. Het college stelt dat ook in haar raadsvoorstel. Geredeneerd vanuit het ‘Algemeen Belang’ en een ‘Goede Ruimtelijke Ordening’ is echter onvoldoende deugdelijk gemotiveerd waarom dit gebouw met drie verschillende functies – wonen, opslag, verwerking – op deze locatie noodzakelijk of urgent is. Een privaat plezier, een nuttigheid of een ‘gunfactor’ zijn als zodanig onvoldoende motief om van het bestemmingsplan af te wijken. Dan is het hek van de dam en dit leidt tot precedentwerking, te beginnen bij de Manege. De hardheid van het instrument ‘Bestemmingsplan’ is in het geding. SOS bepaalt haar definitieve standpunt bij de tervisielegging van het ontwerpbestemmingsplan, gehoord uw beraadslaging” (einde inspraak). De raad lijkt voorstander van bebouwing, SOS tegenstander.

NATUURHERSTEL GRIË

De Stichting Grië en de Vereniging van Eigenaren van de Grië hebben voor belangstellenden een Velddag georganiseerd. SOS was daarbij. Aan de hand van een bezoek aan de verschillende locaties werd uitgelegd waar en waarom bepaalde uitvoeringsmaatregelen zijn genomen, of nog zullen worden genomen. Met name de elzensingels zullen een opknapbeurt krijgen om deze in oude luister te herstellen. En ook de verschillende eendenkooien. Wat opviel is dat het greppelstelsel met een ‘profielbak’ op diepte is gebracht. Op zich in technische zin netjes gedaan. Maar de vraag blijft of daarmee de oorspronkelijke beperkte afwatering met de daarbij bijbehorende bijzondere vegetatie, in ecologisch zin niet te grondig is aangepakt. Het woord is aan de deskundigen en aan de rechter. Overigens was SOS in de jaren tachtig initiatiefnemer voor de aanleg van de Griëdam die van groot belang is gebleken om verdere afslag van de kwelderrand te voorkomen, en die zelfs tot nieuwe kwelderaanwas heeft geleid. SOS heeft dus een ‘zwak’ voor de Grië en volgt de ontwikkelingen met ‘zorg’.

Hilmar Schurink

Van de voorzitter

BIJZONDER TERSCHELLING: ALTIJD IN BEWEGING

30

In dit Kerstnummer deze keer geen voorwoord van de voorzitter, maar een na-woord. Als 'na-denkertje' en afsluiting van een bewogen jaar. Bewogen omdat wereldwijd het spanningsveld tussen democratie en politiek duidelijk is geworden, als een soort kantelpunt: Trump, Brexit, Turkije, Rusland, Syrië, Irak. U herkent dit rijtje – omgekeerd – wellicht uit mijn voorwoord in De Miedbringer van augustus. Met de duiding die ik er aan gaf: een sociopathisch tijdsgewricht. Integriteit lijkt op zijn retour.

Op ons bijzondere eiland hebben we te maken met 'Ome Gerritje'. En dan bedoel ik niet onze traditionele volksdans. In de jubileum-Miedbringer van 4 jaar geleden vanwege 50 jaar SOS schreef ik: "Als de gemeenteraad, het college en de ambtelijke organisatie – in de bestuurlijke duale structuur vanaf 2002 – zich qua verantwoordelijkheid achter elkaars rug verschuilen, dan krijgen we een soort 'tribale regendans' waar de burger alleen maar naar mag kijken, maar aankomen niet. Als bovendien projectontwikkelaars met grote hoofdkantoren en dito bonussen – met een eigen agenda, maar zonder democratische verantwoordingsplicht – zich bij die 'volksdans' aansluiten, dan krijgen we een soort 'Ome Gerritje', met veel heen en weer gedraai".

In het verslag van de donateursbijeenkomst op 16 september heeft u gelezen dat daar is gesproken over Bestuurlijke Bespiegelingen op Terschelling, en vooral over wat de rol van SOS zou kunnen zijn. Dit betekent niet dat de gemeente niets goed doet. Gelukkig gaat 80% geruisloos wel goed. Maar onderwerpen die de openbare ruimte en het algemeen belang betreffen - de goede ruimtelijke ordening - willen nog wel eens tot spanningen leiden. En dat zijn nu juist de onderwerpen waar SOS voor staat. U heeft enkele voorbeelden gelezen in het hoofdstuk Actuele Onderwerpen.

Dat ons traditionele gemopper over politiek versus democratie en burgerparticipatie niet louter Terschelling betreft, blijkt uit andere initiatieven de laatste twee maanden. Niet toevallig in deze bewogen tijd. Eind oktober kondigde een landelijke groep van enkele honderden lokale bestuurders, raadsleden en wetenschappers de campagne 'Code Oranje' aan. "De partijpolitieke representatieve democratie is op zijn retour", zegt burgemeester Blase van Vlaardingen, de zegsman van deze groep. "De huidige onvrede over politici en de maatschappelijke polarisatie roepen om een nieuwe democratie, waarin ook burgers in de raad een stem en invloed hebben, buiten de verkiezingen om". Ik verzin dit niet zelf, maar het staat in de kranten van 26 oktober 2016.

Die oproep staat niet op zichzelf. Begin november is bijna Friesland-breed (de gemeenten Harlingen en Terschelling deden niet mee) een grote burgermanifestatie gehouden onder de naam 'Friesedorpentop'. De landelijke organisatie

G1000 heeft na uitnodiging en opgave ruim 500 bewoners (geen politici) van Friesland geselecteerd om een dag lang te discussiëren over de toekomst van het platteland en de dorpen in Friesland. Daarbij ging het natuurlijk vooral om de 'inhoud', de leefbaarheid. Maar het was ook een signaal aan 'de politiek' dat ze op dit vlak steken hebben laten vallen. De burger wordt geactiveerd. Dit past ook in het beeld van 'Code Oranje'. In die Friesedorpentop bracht ik de zelfredzaamheid van het 'eiland-dorp' Terschelling in als perspectief voor de 'dorps-eilanden' in Friesland: collectieve verantwoordelijkheid.

Toevallig - en niet te negeren - hielden in november ook alle bibliotheken in Nederland een leesactie met drie speciale 'weggeefboeken' met als onderwerp 'democratie'. Met daaraan gekoppeld een gesprek met de burgemeester rond een kopje thee in de Bieb. Op Terschelling was dat op de Day-After, na de verkiezing van Trump op 11/9 tot nieuwe wereldleider van de VS. Democratie bij uitstek (...). Aan de orde kwam de burgerparticipatie rond Baai Dellewal. In deze lijst hoort ook het initiatief van Staatsbosbeheer genoemd te worden: 'Echt Terschelling', voor regelmatige internet-enquêtes onder burgers en eilandliefhebbers. De enquêtes tot nu toe (onder enkele honderden personen) gingen vooral om het taakveld van Staatsbosbeheer: de fietspadenstructuur, feesten in de natuur, begrazing. Maar dit instrument zou heel goed eiland-breed en burger-breed ingezet kunnen worden, ook door de gemeente voor onderwerpen van algemeen belang. Dit om het democratisch manco tussen politiek en burger in te vullen. Dialoog of discussie met burgers vinden niet in de gemeenteraad plaats. Ook de commissievergaderingen zijn daarvoor niet geschikt.

Tot slot in deze reeks over democratie een citaat van Jacques Wallage, oud-burgemeester, in het Financieel Dagblad van 24 september 2016: "En waar de overheid vast zit aan het opleveren van een product, een besluit, een wet, een dienst, zo wil de burger erkenning, gehoord worden, serieus worden genomen. De overheid kan wel wat nieuwsgieriger zijn naar wat de burger beweegt". Tijdens de donateursbijeenkomst wees ik de politieke partijen op Terschelling op hun verantwoordelijkheid om daar invulling aan te geven. De burger verwacht van de politiek dienstbaarheid, niet alleen machtspelletjes. Zwarte Piet mag niet meer. SOS kiest een andere rol.

Aan het slot van deze Kerst-Miedbringer wens ik namens het SOS-bestuur alle lezers prettige feestdagen en veel voorspoed in het nieuwe jaar. SOS blijft in alle dynamiek en beweging op de bres staan voor dit bijzondere eiland!

Hilmar Schurink

31

*op de bres
voor een
bijzonder eiland!*

*U kunt ons helpen door
donateur te worden
voor minimaal € 17,50 per jaar*

